

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemán veljá: Za celo leto predplača 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemán veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inzerati) se sprejemajo in veljá tristočna petič-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskani se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenemši nedelje in praznike, ob 1/4. uri popoldne.

Štev. 119.

V Ljubljani, v soboto 24. maja 1884.

Letnik XII.

Državni zbor.

Z Dunaja, 23. maja.

Obrtnijska postava.

(Sedmi dan.)

Obširen razgovor je bil pri § 96. b), ki zauka-
zuje, da se otroci pod 14. letom k rednemu fabri-
škemu delu ne smejo jemati. Med 14. in 16. letom
se smejo sicer jemati, pa ne sme se jim nakladati
prehudo ali zdravju škodljivo delo. Za ponočno delo
se pa poleg mladeniških delavcev tudi ženske po
fabrikah ne smejo rabiti. Izjeme sme določevati
minister kupčijstva, kjer je silna potreba. Zoper ta
paragraf so govorili Exner, Maček in Pacher. Ma-
ček je med drugim rekel, da naj si naša zbornica
nikar ne prisvoja vseh prememb v socialnem oziru,
ampak naj jih nekoliko prepusti tudi drugim drža-
vam! Tudi so zahtevali, da naj posebne določbe
za ženske veljajo samo do 18. leta, in da bi se
smeli otroci tudi pred 14. letom jemati v fabrike,
samo da ne zanemarjajo šole. Pa g. poročevalec
je prav dobro spodbijal vse te nasvete, ki so bili
pri glasovanju res zavrženi s 152 glasovi proti 130.
§ 69. b) bil je sprejet po nasvetu odsekovem z
edinim pristavkom poslanca Mačeka, da se mora
kupčijski minister zaradi dovoljevanja izjem obračati
do kupčijskih in obrtnijskih zbornic.

Pri § 97., ki določuje, kaj je obrtnijski učenec,
oglasila sta se zoper ta paragraf poslanca Richter
in Löblich. Prvi je zlasti govoril, kako potreben je
za učence šolski poduk, in da se mora pri učencih
gledati na to, da so prej zares tudi v šolo hodili.
Dasiravno je treba obravnavati še 15 paragrafov in
izvrševalne člene, vendar le nekateri mislijo, da bo
ta obravnava danes dovršena, kar pa prav zelo
dvomim. Tudi g. predsednik menda nima poseb-
nega upanja, da bi bilo to mogoče, ker je že sklenil,
da bode zadnja seja v ponedeljek 26. t. m., ne pa
že jutri, kakor so nekateri pričakovali. Danes bo
zvečerna seja, v kateri se bodo volile delegacije; zato
bo ob treh brez dvoma sedanja seja sklenjena.

Obrtne šole na Kranjskem.

Solski odsek imel je 22. t. m. sejo, v kateri se
je več resolucij in peticij izročilo posameznim po-
ročevalcem. Resolucija dr. Poklukarja, da naj
vlada napravi puškarsko šolo na Gorenjskem in
strokovnjsko šolo za leseno obrt v Ljubljani, se je
izročila v poročilo dr. Mikiški, ki je dobil sploh vse
predloge, ki zadevajo obrtne šole. Sekcijski načelnik
Eidler je pri tej priliki omenjal, da je vlada že po-
slala strokovnjaka na Kranjsko in da so poročila,
ki jih je vlada v tem oziru dobila, jako ugodna
in da bodo obrtne šole, ki jih vlada namerava na-
praviti na Kranjskem, gotovo dobro napredovale in
močno pospeševale tamošnjo železno in lesno obrt.

Resoluciji poslanca Raiča,

ki ji je stavil pri budgetni obravnavi gledé slovenskega
učnega jezika na učiteljskem pripravništvu v Mari-
boru in o vstanovi slovenskih stolic na Graškem
vseučilišču, ste se tudi v pretres izročili šolskemu
odseku, ki je včeraj za njiji izbral poročevalca. Za
vseučiliško zadevo je bil odločen bivši naučni mi-
nister Jireček, za preosnovo Mariborske učiteljske
pripravnice pa poslanec Klun.

Peticije.

Razun tega rešil je šolski odsek nekaj peticij,
o katerih je poročal Jireček, ki pa niso bile posebne
važnosti, in se je sklenilo jih izročiti vladi, ali pa
prestopiti na dnevni red.

Važnejša je bila peticija deželnega odbora Sol-
nograškega, da naj bi se v Solnogradu vstanovila
kirurškična šola, ker je pomanjkanje zdravnikov če-
dalje večje. Odsek je sprejel po nasvetu Lienbacher-
jevem resolucijo, ki vladi priporoča, naj prej ko
mogoče v Solnogradu osnuje posebno zdravilsko-
kirurškično šolo, eventuelno medicinično fakulteto.

Poslanec Klun je zatem poročal o peticiji ne-
katerih českih občin na Spodnjem Avstrijskem, ki
prosijo, da naj bo učni jezik v njih ljudskih šolah
česki ne pa nemški, ki ga otroci nič ne umejo. V
dotičnih občinah je okoli 3000 Čehov in samo 250
Nemcev, vendar je ljudska šola čisto nemška in so
otroci primorani se še krščanskega nauka učiti

nemški. Po nasvetu g. poročevalca bil je od šol-
skega odseka sprejet naslednji predlog:

„Ta peticija se izroči slavni vladi, da potrebno
poizve, oziroma posluje v smislu obstoječih postav“

Plača za katehete na ljudskih šolah.

Šolski odsek ima tudi pretresati vladni predlog,
ki ima vravnavati plače katehetov na ljudskih šolah.
Gabler je priporočal, da naj se izvoli pododsek, ki
bode reč natančno preiskoval. Ker bi pa med po-
čitnicami pododsek ne mogel zborovati, zdelo se je
odseku primernejši, izvoliti poročevalca, ki naj od
vlade dobi potrebnih izkazov in pripomočkov in na
jesen odseku precej v začetku predlaga svoje na-
svete. Vlada je obljubila, da hoče te pripomočke
poročevalcu prepustiti in minister je izrekal željo,
da naj bi se ta postava prej ko mogoče sprejela.
Po računu vladnega zastopnika potrebovalo se bo
vsako leto za katehete na ljudskih šolah okoli
300.000 gld. Za poročevalca bil je izvoljen poljski
poslanec grof Dzieduszycki.

Pristojbinska postava.

Hohenwartov klub je 21. t. m. pretresal novo
pristojbinsko postavo; sprevidelo se je, da bo ta
postava zlasti manjšim kmečkim posestnikom dajala
velika polajšanja, zato je večina klubova sklenila, da
bode za to postavo glasovala. Samo nekateri tirolski
poslanci so še omahovali, češ, da se morajo še le
prepričati, ali postava ne bi bila neugodna za njih
deželo. Nekateri poslanci so pa tudi pri tem vprašanji,
ki je zgolj denarna zadeva, povdarjali politično stran
in rekli, da naj se vladi ne dovoli nova pristojbinska
postava, dokler odločneje ne ravná gledé političnih
zadev! Nam se pa dozdeva, da je treba tukaj ozir
jemati na kmečko prebivalstvo, ki sme zahtevati, da
se mu vsaj denarna bremena zlažšujejo, ako že ne
doseže vseh političnih pravic. Da bi pa zlažšanje
denarnih bremen zaradi tega odložili, ker vlada še
ni vsega storila, kar vsak posamezen od nje tirja,
to nam ne gre v glavo in se moramo čuditi, da
more sploh kateri poslanec tako čudno sklepati.

Duhovenska kongrua.

Vemo, da nekateri duhovniki že komaj čakajo
rešitve predloga o duhovenski kongruui. Za naše

LISTEK.

Jovan Vesel Koseski.

Te videt', grje videti napake,
Je sreč rane vsekalo krvave!

„Sem videl, da svoj čoln po sapi sreče, — Ko-
mur sovražna je, zastonj obrača, — Kak veter nje
nasproti temu vleče, — Kogar v zibeli vid'la je be-
rača, — Da le petica dá ime sloveče, — Da človek
toliko veljá, kar plača; — Sem videl čislati le to
med nami, — Kar um slepi z goljufijami, lažami! —
Te videt', grje videti napake, poje dr. Prešern, je
sreč rane vsekalo krvave! — Celó véliki duhovi,
slavni učenjaki, čislani pesniki niso vselej blagi du-
hovi; premnoge vlada petica, denar svetá gospodar,
auri sacra fames!“

Bilo je 1. 1867 dne 4. junija v VII. seji Ma-
tičinega odbora, da je ranjki dr. J. Bleiweis sta-
vil predlog, naj si Matica pridobi poezije V. Vod-
nika in J. Vesela Koseskega. Zastran teh naj
se obrne do slavnega pesnika samega, da jej privoli,

ker je posebno v blagor šolske mladine silo želeti,
pravi, da bi se dobivale njegove cenjene poezije
zbrane v enem zvezku. Predlog se enoglasno spre-
jame. — Slovenske Matice odbor se proseč obrne
do pesnika, a Koseski odgovori dr. Bleiweisu v
pismu 10. julija, v katerem se nekako brani vdati se
omenjeni odborovi želji. Pri tem naznanilu opomni
v III. občenem zboru 7. avgusta dr. Jan. Bleiweis,
ako bi se občni zbor obrnil na slavnega pesnika,
mu svésto prošnje odrekel ne bo; nato se po pred-
logu tedanjega prvosednika dr. Tomana vzdigne
ves zbor in enoglasno izreče iskreno to željo. Odbor
to izvrši; naprosi pa se tudi dr. J. Bleiweis, da pri-
jateljsko posreduje mej pesnikom in Matiko, kateri so
bile vmes zelo sitne razprave o poezijah V. Vodni-
kovih. — V XIII. skupščini Matičinega odbora 11.
marca l. 1869 naznani tajnik, da je g. Ivan Ko-
seski pisal dr. Bleiweisu, da Matica do velike
noči dobí velhko zbirko njegovih še nenatisnjenih
pesem in popolnoma izdelano tragedijo „Mesinska
nevesta“, da se torej spolnijo večletne želje, da Ma-
tica Koseskega poezije spravi na dan. — V V. občenem
zboru Matice Slovenske 2. sept. l. 1869 tedanji taj-

nik prof. A. Lesar v svojem poročilu o odborovem
delovanji slavni skupščini pové, da Matica že v rokah
ima rokopis prve polovice Koseskega poezij, do
sedaj še nikjer natisnjenih; druga polovica njegovih
poezij dojde nam kmalu. Morda slavni skupščini ne
bode nevšeč, ako jej iz g. Koseskega pisem navedem
nekoliko stavkov. Dne 7. julija piše pesnik Ivan
Koseski med drugim to-le:

„Ne zamerite mi, slavniga društva prečastiti
gospodje, de Vam tako pozdno odgovorim na pismo
Vaše prijazno 16. okt. 1868. l. — Duh je sicer
voljan, al meso sedemdesetletniga pesnika v Terstu je,
žalibog! jako oslabele. Telesnim slabostim pridružuje
se v duhu plahota, pred tako častito gospodo stopiti
s praznimi rokami. Tudi sedaj ne pošiljam mnogo,
al „nekaj maliga vendar le“, obetam pa v prihodnji
čas še marsikaj Vam poslati, „ako Bog dá i sreča
junačka“. Pred vsem mi dovolite, de se deržim starih
oblik; rajši omolknem, nego se poprimem novih.
„Vse naj tedaj ob starim ostane, tako kakor sim
pisal.“ — Morde bi boljše bilo, z izdavo perve po-
šiljatve čakati druge, kajti obe daste še le vidno
knjigo, tode to prepuščam častitimu društvu. Vpra-

kraje ne bo imela posebnih korist, in morda bo še več služeb vsled nje spridenih kakor zboljšanih, vendar pa večina državnega zbora ravno tako željno čaka, kakor duhovniki sami, da bi bila ta zadeva že skoraj rešena. Za trdno je bilo sklenjeno, da se vstreže želji duhovnikov in postava dovrši pred razhodom državnega zbora ne gledé na to, je li vladi to prav ali ne. Da se je reč zopet odložila, zgodilo se je na željo Liechtensteinovega kluba, ki se boji, da bi liberalci pri letošnjih volitvah za deželne zbore ravno to postavo rabili za agitacije zoper konservativne ali klerikalne nemške kandidate. Postava bo prišla toraj na vrsto kot eden prvih predmetov, ko se na jesen zopet snide državni zbor. Tudi vlada je zdaj prijaznejša tej postavi, in včeraj je minister Conrad v šolskem odseku obžaloval, da se je vravnava duhovenske kongrue tako dolgo zavlekla. To naj bo v pojasnilo njim, ki se posebno brigajo za to postavu.

Kamniška železnica.

V klubovi seji desnega središča naznanil je grof Hohenwart kranjskim poslancem, da bode vlada na jesen zbornici predložila načrt postave gledé železnice iz Ljubljane v Kamnik. Te dni se je s to rečjo pečal železnični odsek, ki vladi priporoča to progo, za katero se menda tudi vojaški krogi jako zanimajo. Smemo toraj upati, da bode iz Ljubljane kmalo drdrala železnica proti Kamniku, Bog daj, da bi mogel kaj takega že skoraj poročati tudi o železnici dolenjski.

Sklep državnega zbora

bode v soboto 24. t. m. Gosposka zbornica bo pa imela med tednom še nekaj sej, da reši od poslaniške zbornice sklenjene postave. Vendar pa sodijo, da bode tudi ona svoje zborovanje dovršila pred binkošti. Obrtniško postavu v tem slučaju ne bo mogla sedaj več rešiti, ampak jo bo morala odložiti na jesen.

Govor dr. Bilinskega

o šestem oddelku obrtniške postave v državnem zboru 16. maja.

(Dalje)

Kar se tiče mladostnih pomagačev, se menda ne bo nihče spodtikal, da se je za skrajno mejo določilo šestnajsto leto. Tukaj nahajamo za tovarno in za rokodelstvo v noveli za mladostne pomagače več skupnih določil. Najprvo tako določilo je to, da se morajo taki delavci le za lajša dela rabiti; dalje, da vlada mladostnim pomagačem pri nekterih obrtnijah delo lahko popolnoma prepové ali pa le pogojno dovoli; konečno pa določila o pogojni prepovedi dela ponoči, pogojni, ker se je popolnila z vladnimi pooblastili, ki ima pa kljubu temu v mladostni starosti dotičnih delavcev svoje vzroke. Nasproti temu se je pa napravila razlika, da se pri rokodelstvu delo že po dokončanem 12 letu pričeti sme, v tovarni pa še le po dokončanem štirinajstem. Toda tudi rokodelstvo ima dve omejitvi in sicer prvič, da se ne sme več delati, kakor le osem ur na dan in drugič pa da delo ne zadržuje šolskega poduka.

šali ste me, koliko nagrade zahtevam za svoje dela. De se izognem vsakimu takimu vprašanju, odgovorjam, de nič ne želim, še manj pa kaj zahtevam, ampak plačilo moje je, kar pové veliki pesnik z besedami:

„Ich singe, wie der Vogel singt,
Der in den Zweigen wohnt,
Das Lied, das aus der Kehle dringt,
Ist das, was mich belohnt.“

Kar bi rad imel, to sta dva ali trije izstisi izišle knjige, zraven tega pa in to v prvi versti blagovoljnost drage Slovenije, katero vedno nespremenjeno ljubim ves čas svojiga življenja.

V pismu od 29. julija 1869. l. pa med drugim piše tako-le:

„Bodi mi v prvi versti dovoljena priserčna zahvala za vse z listam častitim od 18. julija t. l. meni poslane knjige. Žalibog, de izreči ne morem tako dostojno, kakor bi se htelo, hvaležnosti, ki se v srecu mi snuje. Z besedo golo tega ne dosežem; taka dobrotja terja znake vidljive. Nakloni mi tedaj prihodnost, kar ovira sedanjiga časa nezgoda. Pismu temu priložim doveršeno pravlico „Mazepa“. Dobila je v

Odločilna pri tej razliki je bila misel, da je to rokodelstvu in vstopnemu delavcu na korist, ako ne pride prepozno do poduka, ako ne bo prepozno samostojen, kar se pri tovarniškem delavcu nikdar ne more zgoditi. Kar se tiče tovarne, je bil za-njo merodajen vspeh enkête, ki je bila lansko leto tukaj.

Toliko se je o tej enkêti govorilo, in tolikrat so jo obsojali, da bi si vendar-le dovolil, vsaj nekaj besed o njej spregovoriti. Rad priznam, da ako bi se bili držali izbornega načela domovine vseh enkêt, Angleške, in bi bili le vse križem vprašanja stavili, bi bil vspeh morda še zdatnejši.

Kdor pa, gospôda moja, trdi, da enkêta, katero je gospod poslanec iz Opave včeraj imenoval „famozno“, ni bila uspešna, o tistem si moram misliti, in prosim ne zamerite mi, če si to mislim, da ni čital tega-le zvezka tukaj. Kajti, kdor ga je bral, bo rad pripoznal, da ima enkêta množico dát in jasnega razgleda na naše socijalne razmere, ki so jako pomenljive vrednosti.

Celó odnošaj, da je nekaj delavcev zagazilo na socijalistično polje, kar je gospod poslanec Brnske trgovinske zbornice nekdaž imenoval „oznanovanje socijalnega prevrata“, celó o tem je bil v odboru razgovor, kar je na vsak način bolj nedolžno, kakor pa, če bi se taki nauki oznanjevali po skrivnih kotih. Toda ne oziraje se na to, vas lahko zagotovim, da je vspeh zdaten, kar vam hočem dokazati in sicer ne iz govorov tistih socijalistov, temveč sklicevati se hočem na izreke gospodov podjetnikov, ki so bili pri enkêti.

Posebno pri določilih gledé mladostnih pomagačev po tovarnah oprijel se je odbor popolnoma izrekov gospodov podjetnikov pri enkêti narvočih. Izjave tiste razcepile so se na vse strani. Najpoprej so podjetniški zvedenci zahtevali, da naj za mladostne pomagače ne napravljamo nikakih posebnih omejitev gledé časa. Gospodje so trdili to raz stališča, da bi, kakor je na Angleškem skušnja pokazala, omejitev dela pri mladostnih pomagačih, dejansko vstvarila normalni delavnik tudi odraslim pomočnikom, se ve, da le, ako bi se strogo postave držali in bi mladostne pomagače le pri onih mnogobrojnih obrtniških strokah rabili, ker ondi odrasli pomočnik ne sme čez čas delati, tudi ne, če bi prav hotel, kar zopet dokazuje, da nima proste volje. On se mora tovarniškim razmeram vdati.

Naslednji gospodje zvedenci svarili so odbor v enkêti pred omejitvijo delavnika za mladostne pomagače in sicer: gospod poslanec mesta Judenburg, gospod poslanec mesta Aussig, gosp. poslanec mesta Rumburg, gosp. poslanec VII. okraja na Dunaji razun teh pa še zvedenec gg. Hartwanger in Siegmund. Razun teh je vlada vprašala tudi še trgovinske zbornice o načrtu postave; od teh izrekle so se proti omejitvi delavnika mladostnim pomagačem naslednje zbornice: Dunaj, Budějovice, Brno, Gradec, Ljubljana, Ljubno in Opava. Odbor je merodajnost teh glasov spoznal ter se je po njih ravnal, če tudi so se jako temeljiti nasprotni glasovi čuli. Tako n. pr. predlagale so trgovinske zbornice: Bocen, Roveredo, Praga, Liberec in Feldkirch omejitve na 12 ur. Linška trgovinska zbornica predlagala je omejitve na 11 ur, zvedenec Brnske trgovinske zbornice, obrtnik g. Kafka, povdarjal je 10½ ur. Dalje je odbor, ki je leta 1869 poročal o Moserjevem predlogu od leta

tretjim oddelku 12 novih osmerk, tedaj 96 stihov. — S tem stopi za naprej ta pesem iz mojih misel. Bog daj, de vgoji in živo slovensko zadene. Sedaj mislim najprej „visoko pesem“ do konca speljati. V „Novicah“ sta natisnjena bila le dva odlomka. Po izvirni namembi jih tedaj ostane še šest enako dolzih pesniškemu otesavanju prepuščenih. . . . Potem še le nastopi poglobitno moje delo, o katerem se bode govorilo, kadar bo vdarila ura namenjena, ura ugodna. V obziru izdavanja mojih pisanj prepustim sleherno vsako presodbi častitiga društva. Samo oblike imajo stare biti, kakor so jih rabili serčno in živo spoštovani učitelji moji“ . . . Naštevši pesmi, ki jih še pošlje Matici, sklepa pismo z besedami: „To je vse, kar imam. V istini mala reč, trohica, bilčica, nič! O ti senčici se moja ošabnost ne bo napenjala. K temu bi se htelo bolje klaje — — mlade, cvetne, zelene detelje!“ — Toliko o Koseskega poezijah. (Vidi Letopis Mat. Slov. l. 1869. II. str. 22).

(Konec prih.)

1868, na dan 10. maja predlagal, da naj se za mladostne pomagače med 14. in 16. letom določi le 10urni delavnik; vladni predlogi leta 1870 in 1875 odločili so se tudi za deseturno delo in tudi na Ogerskem veljal je po stari postavi za obrt 12, za tovarne pa 10urni delavnik za mladostne pomagače, na kar tudi nova postava deset ur določuje.

Na vse to se nismo ozirali in smo prve izjave za tehtne priznali, ko smo opustili omenjene omejitve.

(Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 24. maja.

Notranje dežele.

Binkoštni prazniki prinesli bodo našim *Pri-morcem* posebno Puljanom nov prizor ob ondašnjem obrežji. Pomorsko ministerstvo oziroma vojnega ministerstva pomorski odsek zaukazal je za letos prvo veliko koncentracijo naše c. kr. mornarice napraviti. Viceadmiral pl. Sterneek je mož, ki si je vse prizadejal in se ničesar vstrašil, da je z malo redno dotacijo, ki jo c. kr. mornarica od vojnega budgeta prejema, omogočil velikansko podjetje. Koncentrirane bodo štiri kazematnice („Tegetthoff“, „Lissa“, „Kaiser“, „Prinz Eugen“), dve fregat-oklopnici („Ferdinand Max“ in „Habsburg“), šest torpednih ladij s kolesnim parnikom „Kaiserin Elisabeth“ za torpedno matico, v dve pomorski diviziji; vežbali se bodo do srede julija v velikih pomorskih vajah, pri katerih bodo skušali rešiti težavneje taktične in tehnične probleme novošegne pomorske vojske in bodo za jedno tudi poskušali, kako bi se dalo najvažnejše orožje za napad najvsepešneje rabiti. Vaje se bodo vršile po adrijanskem, jonskem, tirenskem in srednjem morji in se bodo končale v križarske vožnje po omenjenih morjih še le konec avgusta.

Poljaki žalujejo zaradi nesreče, ki je te dni zadela enega njihovih največjih pesnikov, J. Kraszevskega, za katerim so se 19. t. m. vrata državne jetnišnice zaprle, kjer bo sedemdesetletni starček sedaj hiral, dokler se ga ne usmili bela žena, grenka smrt. Tri leta in pol v kazematah trdnjav zaprt biti še za mladenčca ni malenkost, kar nam jasno dokazujejo dnevni izkazi umrlih jetnikov v fari sv. Jurja v Ljubljani, kaj še le za sedemdesetletnega moža!

Na *Dunaji* so levičarji prišli popolnoma na kant! In to ne, da bi rekel le v enem, temveč skoraj po vseh okrajih. V Mariahilf so hoteli zopet dr. Koppa nazaj vsiliti, od koder je sam prostovoljno odstopil, toda prijatelji njegovi našli so povsod zaprte duri, kjer so hoteli z njim notri. Še mnogo slabeja godila se je pa dr. Koppu in njegovim prijateljem v notranjem mestu, kjer so jih moralno iz zbirališča vrgli. Daleč je prišla levica, ktera pri vsaki priložnosti na prsa trka, rekoč: „Mi smo, ki zastopamo nemške ideje, mi smo mi!“ Kaj da so, pokazali so jim Dunajčani, ki so sicer res že ob 11. uri, vendar pa še o pravem času jeli spoznavati kaj da so levičarji do sedaj za-nje storili in so na svojo žalost spoznati morali, da je to, kar so ravno storili nič vredno, da celó jim na škodo. Še poslednje leto naj mine in državni zbor naj pod takimi razmerami dokonča svoje delovanje, kakor ga je letos nadaljeval, le še bodoče leto naj levičarji tako po hribovski mlatijo okoli sebe, in že danes lahko rečemo, da bo liberalni Dunaj pri bodočih volitvah za novi državni zbor poslal konservativne poslance ali vsaj druge, nove možé. Kakor po celi Evropi konservatizem od dne do dne zopet bolj sili na dan, in se mu oskubeni talmi-liberalizem v svoji ostudni nagoti povsod s poti umika, tako se bodo tudi Dunajčani počasi poprijeli konservativnih idej, katerim so se v najnovejšim času le po svoji zunanji obliki, skoraj bi rekli le po jeziku izneverili, v srecu so pa vedno konservativni ostali, kakor so bili že od nekdaž. Kajti liberalizem, kakor ga uči in izvršuje levica, ne more človeškega rodu osrečiti, ker mu najglavnejih reči in pogojev manjka, na ktere se vsak človek vedno rad opira in to so vera in zaupanje do Boga in pravičnost!

Dunajski policijci dohaja od vseh strani brezštevilo žugalnih pisem od anarhistov in to zaradi tega, da bi deloma policijo, deloma pa sodnike strahovali, ki bodo sedaj-le kmalo Stellmacherja — Blöchovega morileca — sodili. Tudi so anarhisti zopet enega svojih prevratnih poslancev na Dunaj poslali in je vsled tega Dunajska policija zopet več anarhistov zaprla. Redarstvo se bo zopet pomnožilo za 352 mož in kletina okna pri policijski palači so pa z dvojnatimi gostimi mrežami prevlekli, da ondi pač ne bo mogoče kakega streliva notri zagnati.

Ogerski prvi minister Tisza, ki je za jedno minister notranjih zadev, izdal je ravnokar dva imenitna odloka. Prvi vročekrvne Arpadovce svari, naj se med volitvami lepo in mirno zdržé in naj se nikar ne pretepajo, kar se je do sedaj še ob vsakih volitvah zgodilo, in občinskim gosposkam

naklada dolžnost strogo na to paziti, da se ne bodo narodnosti in veroizpovedanja žalila. Drugi odlok pa pravi: „Ne v Ameriko!“ Minister na podlagi resničnih dat prejetih iz Amerike svari pred nepremišljenim izseljevanjem unkraj morja, kjer že toliko in toliko Madjarov od siromaštva konec jemlje. Zlati časi, ktere so prvi izseljenci ondi uživali so minuli in sedaj je ondi še mnogo več revščine, kakor pa pri nas.

Vnanje države.

Kako Lahi mislijo o Istri in Dalmaciji? Obe deželi zdite se jim sad, recimo hruška, ki še le zori. Kadar bo pa dozorela, mislijo si, da bo prišel čas, ko bo odpadla z drevesa in tedaj jo bodo pohrustali ter ne bo škodovala niti njim niti nam. Italijani smatrajo imenovani naši primorski deželi v ravno tistem razmerji za svoje blago, kakor so pred letom 1859 in 1866 smatrali Lombardijo in Venecijo. Razložek je le ta, da je bilo ondi v resnici vse laško, ljudje, dežela in mesta, tukaj je pa z malimi izjemami vseskozi slovansko in laškega na zemlji in mestih ni več, kakor le toliko, kolikor jim tega življa ravno živahna domišljija naslika. Lahi željno in vendar vstrajno čakajo trenutka, kedaj da se bo Avstrija proti iztoku razprostrla in v tistem trenutku, ko bo zavihrala na Solunskih vrhovih črnorumeni zastava, jeli bodo grometi tudi topovi ob Adrijanskem morju; počili se bomo za posest Trsta, Pulja, Dobrovnika in Kotora z našim sosedom onostran sinje Adrije. Le na to priložnost Lahi čakajo in v tem smislu so vse stranke edine. Do takrat, se vé, da bo pa še mnogo vode poteklo in ker tudi na Laškem dobro vedó, da je čas jako dragocen, vzdržujejo po Istri in Dalmaciji strastno agitacijo in polahovanje Slovanov in tako bodočemu času že pot pripravljajo. Slovanov naloga mora biti, s pismom in besedo na to delati, da bo laško seme zapeljive agitacije padlo na sivo skalo, kjer če tudi prve kalí požene, sčasoma vendar-le zvone in se vsuši, ker mu prave podlage manjka. Dokler se bo po Istri in Dalmaciji ohranil narod, ki se bo zavedal samega sebe in svojih dolžnosti, tako dolgo se nam ni bati, da bi sad, na kterege so laške oči že dolgo dolgo uprte dozorel in Lahom v usta padel. Mislimo pa zraven tudi, da bode narod malo opravi, če ga vlada ne bode z vso močjo podpirala. Naj bi se vendar na merodajnem kraju dobro pomislilo, za koga delajo Lahoni, za koga pa Slovani, da se tudi spozná, kdo je vse podpore vreden in — potreben. Ohranjenje samega sebe je vendar prva zapoved.

Nemški poslanec Schorlemer se je v *pruski poslaniški zbornici* začudil, da pruska vlada ni oporekala zaplenjenju propagandnega posestva. „Nord. Allg. Ztg.“ pravi na to, da so dotično papeževu pritožbeno pismo prejeli le katoliški dvori. Pa če bi ga bila pruska vlada tudi prejela, bi ne bila oporekala, da si ne omažežuje svoje veljave. — Kaj pak da!

Španski kralj otvoril je korteže (državni zbor) osobno s prestolnim govorom, v katerem je razkladal na dolgo in široko notranji položaj; obetal je oestro izvrševanje obstoječih postav proti rogoviležem; priznaval je prijateljske razmere s ptujimi velevladami, posebno pa je poudarjal zboljšanje finančnega stanja in pa potrebo vso skrb na notranje zadeve obrniti ob enem pa tudi, da se je treba na obrambo pripraviti. Kralju se mora prej ko ne politični vzduh na Španskem soparen zdeti, iz kterege bo danes ali jutri nastalo hudo vreme; da ga ne poplavi ploha, zdi se mu primerno že sedaj na obrambo misliti. Enako izrazil se je tudi minister Canovas pri shodu ministerijalnih poslancev. Rekel je, da bo vlada dovolila vsako prostost v napredku, samo da se sлага z javnim redom; strpljivost, kolikor jo je le mogoče nasproti vsem monarhističnim strankam; nobene slabosti ali prizanašanja nasproti sovražnikom narodnih ustanov in naredeb; najpopolnejšo tiskovno svobodo in to tudi še tedaj, ako bi se časnikarji spravili nad ministra, nasproti temu pa jako odločno zatiranje vsakega napada na kralja ali monarhijo.

Angleški konservativci so **Gladstona** obsodili, da bo moral politične smrti umreti. Name-ravali so ga že sedaj odpraviti in poslati ga k tistim možem, ki se jim pravi: „politično mrtvi“, toda premislili so si. Spomnili so se namreč, da je v Sudanu sedaj še mnogo prevroče in da če bi tudi sami prevzeli gospodarstvo v roke, bi jima ondi nikakor ne bilo mogoče popraviti, kar je Gladstone s svojo nerazumljivo politiko pokvaril. Ker jim bo to priložnost še le jesen ponudila, so toraj sklenili, da bodo Gladstonu privoščili vso juho, ktero si je podrobil do poslednje kapljice; med tem pa računijo, da bo mož sam pravno in stvarinsko bankerot postal in takrat ga bodo zopet z združenimi močmi napadli ter ga mislijo na duhu in telesu onemoglega moralčno na tla pobiti. Žalostno mora biti za moža, ki je toliko časa tako vsestransko politiko vodil, sedaj mora kar tako žalostno in zaničevan odstopiti.

Z egiptovsko konferenco gré prav po polževo. Kjer je bilo vprašanje pred 14 dnevi, ravno tam je tudi še dandanes. Tudi za las ni še bližje svoji rešitvi. Med Francozi, Angleži in Turki še ni nikakega sporazumljenja in ga, kakor podoba sedaj kaže, menda tudi še ne bo kmalo. Gladstone bi jako rad videl, da bi se konferenca čem prej tim bolje sešla, ker bo sedaj le egiptovski vladi treba izplačati kupon, za kterege pa menda ne bo

zadosti drobiža imela in jo bo ena ali druga velsila podpreti morala. Brez konference si jo pa Gladstone ne upa podpirati. Angleški ne bo drugega ostalo, kakor Francozu in Turku prijenjati in finančijelno konferenco v mešano spremeniti, pri kateri se bodo tudi politična jabelka odbirala, po katerih imajo zlasti Francozi že sedaj veliko skomino. Ta bo pa še le velika postala, ako se potrdi, kar se čuje, da bode tudi Nemčija na konferenci francoske zahteve podpirala. Nemčija je tudi pri volji, da se vdeleži mednarodne kontrole. Kje pa Bismarka ni?

Izvirni dopisi.

Iz Lipice, 23. maja. Morebiti Vam in še marsikteremu čitatelju vstrežem s sledečimi vrsticami:

Redka priložnost si prelepih Lipičanskih konj, čiste in mešane arabske krvi, kupiti bo 3. junija, kateri dan bo v Lipici očitna dražba (ktere že 18 let ni bilo). Na tej se bo 16 konj (brez napak od 2—4 let) prodalo in sicer 5 žrebcev in 11 kobilic. Dražba se bo pričela ob 1/2 11. Slovenci, kateri ste prijatelji konjiča, te najlepše živali, ne zamudite priložnosti se isti dan v Lipico podati. Ko bi se vam tudi ne posrečilo arabskega konjiča domu pripeljati, ne bode vam žal, da ste Lipico, najlepši kraj Tržaške okolice in že čez 300 let slovečo dvorno kobilarno videli. Lipica je pol ure od Sežanske postaje oddaljena.

Od Savinje, 23. maja. Tiste št. Jurčane, ktere so žandarji odpeljali v Celje, ker so se ustavljali nemškutarskim rogoviležem, so baje med potom v Celje pretepali razdivjani „šulvereinerji“. Sodnija jih je morala že izpustiti in pričakovati je, da se bodo zdaj sami ganili zoper svoje trinoge. Kakor se sliši, so celjski nemškutarji svojih v št. Jurji nalovljenih lavorik tako vesel, da nameravajo v kratkem svojo srečo v Žaleu poskusiti in ondašnjim Slovencem svojo kulturo ponujati, za ktero št. Jurčani niso marali. Naj le poskusijo!

Domače novice.

(Sokolov „*Jour-fix*“) bo danes v čitalnični dvorani ob 1/2 9. uri zvečer. Za jedno imajo ondi tudi „*jour-fix*“ gg. čitalnični pevci. Nadjati se je jako zanimivega in prijetnega večera. Glavni namen večera je razgovor o Mozirski Sokolovi slavnosti, kedar se bo o Binkošti ondi blagoslovila prekrasna zastava „Savinjskega Sokola“, ktera že sedaj štajarske „urteutone“ tako v oči bode, da bi najrajši slavnost prepovedali. Kdor ima čas in priložnost, naj ne pozabi vdeležiti se izvestno lepega večera.

(Strašna nesreča.) Včeraj zvečer ob polu sedmih povozil je Anton Jaklič iz Križne vasi pri Višnji gorí že zelo postarno posestnico zadnje hiše na levi strani strelških ulic, in to takoj do mrtvega. Stvar se je tako dogodila. Jaklič je peljal na kolodvor težko naložen voz lesa. Na klanecu pod „Tičkovo“ hišo gre mož za voz, da zavre obe kolesi. Konja ta trenutek posili težak voz, kreneta h kraji in voz obtiči ob velikem štoru. Voznik ne vé kaj bi storil; tu mu prideta na pomoč posestnik omenjene hiše in njegova žena. Obsekali so nekoliko štor in potem vzdigovali voz s kolmi. A še ni šlo. Mož povožene nesrečnice prigovarja kmetu, da naj požene konjiča, ali pa pusti, da bo sam pognal. Jaklič ga zavrne, rekoč, da bo že sam pritegnil s konji ob pravem času. Pomagač na to odide, žena njegova se pa s kolom še upira v štor in kolesa. Konjiča pritegneta, kol potegne ženo pod voz; kolo jo poprime, malo podrsne naprej, na to pa zakrušče rebra in — nesrečnica je izdihnila. Vtila se je iz nje kri, mož jo vzdigne in položi na travo, ves obupljiv vpije na pomoč. Ubogi kmetič, ki po naši misli ni kriv nesreče, pové svoje ime in bivališče in počasi pelje dalje. Eden izmed dveh gospodov, ktera sta vidila celi prizor in ga nam popisala, teče na rotovž po komisijo, ktera takoj prihiti, a potrditi more le nesrečno smrt. — To o stvari sami. Zdaj pa pogledjmo vzrok nesreče. Kdor koli si je kedaj ogledal pot okoli Grada, priznati mora, da je treba Boga zahvaliti, da se tam ne pripeti še več nesreč. Precej hud klanec je ravno na ovinku najbolj strm. Cesta ozka, prometa pa vedno dovolj. Otrok igrajočih se ne manjka o obližji in te res prav angelj varuh čuva, da še nikdar ni prišel noben pod kolesa. Slavni mestni magistrat opozorujemo na ta žalosten dogodek. Naj bi se cesta okoli Grada zaprla za težke vozove, dokler se ne pokoplje in odstrani klanec konec stre-

lišnih ulic. Vozniki bi pa tudi ložje speljavali po Karlovskih ulicah skozi mesto, če tudi cesta okoli sv. Florijana ni najbolj široka. Strelške ulice naj bi se pa vse vpravale. Čemu je treba onega zidu doli ob strelišči, zlasti zdaj, ko je strelišče edino še ime ohranilo? Dostikrat človek ne vé, kam naj bi se umaknil, ako se srečata tam dva voza in mora mimo njih. Stvar je nujna in pomoč naglo potrebna, da se odvrnejo še večje nesreče.

(Nesreča.) Danes zjutraj je nekdo iz Višnje-gorske fare padel blizu „Gospoca“ z visoko naloženega voza in se tako pobil, da ga je njegov brat pripeljal v nezvesti do „Hrovata“, ker je prejel sv. poslednje olje in bil potem v bolnišnico prenešen.

(Razglas.) 26. junija t. l. vršila se bode v tukajšnji podkovski šoli skušnja iz podkovstva. Oni kovači, kateri niso obiskali podkovske šole, pa se vendar želé podvreči skušnji, naj se oglašé do 15. junija pri podpisaneu vodstvu. 1. julija se začne polletni poduk iz podkovstva in ogledovanja klavne živine in mesá v tukajšnji podkovski šoli za učence, kateri so se oglasili pri vodstvu.

Vodstvo podkovske šole v Ljubljani.

Dr. vit. Bleiweis-Trsteniški.

(Vojaška godba) svira jutri opoldne v „Zvezdi“ po naslednjem sporedu. 1. Koračnica. 2. „Laura“ (Valček iz Bettelstudenta — Millöcker). 3. Ouverture (iz „Marte“ — Flotow). 4. „Pappacoda“ (polka franc. iz operete „Noč v Benetkah“ — J. Strauss). 5. Fantasia (iz „Un ballo in maschera“ — Verdi). 6. „V naskoku“ (brza polka — J. Strauss). Izvrstna promenadna godba domačega pešpolka baron Kuhn št. 17 privabi vselej polno „Zvezdo“ poslušalcev, ktere s svojim izbornim sviranjem po celo uro razveseljuje.

(O posvečevanju nedelj in praznikov) se iz državnega zbora poroča, da gostilnam in špece-rijskim štacunam bode dovoljeno opravljati svojo kupčijo, vse druge štacune pa bodo po novi postavi ob nedeljah morale ostati zaprte. Bog daj, da bi se ta postava srečno sklenila ter na tanko izvrševala, kajti v sedanji dobi v Ljubljani pač ni treba ob nedeljah in praznikih prodajati človeških „cunj in cap“, „jekla in železa“ itd., kedar je po železnicah občevanje tako vzajemno in vedno celó po deželi tolikanj sejmov. Nekdaj bela Ljubljana je v pravem oziru zadnja leta hudo osivela in začrnela po trgovcih, kateri odpirajo štacune svoje po špitalskih ulicah, po starem in celó po velikem trgu itd. Zgled pohušuje in navada popada. Še celó tobakarice in delavci po drugih tovarnah si potrebnih reči omislijo lahko ob delavnikih, in že nekdanj se je učilo, da oni kupci, kateri o Gospodovih dneh prodajajo, niso vredni, da bi se pri njih kupovalo mej tednom. Duhovni in učitelji v okolici naj bi priporočali ljudem, kateri ob nedeljah hodijo v mesto, naj takrat nikar po štacunah ne vtikajo in ne kupčujejo! Upati je, da štacunarji, kateri imajo še kaj vere in jim je javna pravna mar, bodo sami jeli posnemati one svoje tovariše, kateri so že do zdaj dajali Gospodu, kar je Gospodovega, in takim daje tudi Bog blagoslova stanovitnost.

(Okoličanom), ki hodijo ob nedeljah in praznikih v mesto pa se pred mašo ali po maši nastavljajo v raznih večih in manjih krdelih ali pred šentklavžem, ali pred mostom, ali pred sv. Jakobom ter imajo svoje razgovore, bi bilo svetovati, naj se nastavljajo na prostorih, po katerih mestni ljudje ne hodijo. Sedaj pa tolikrat po tlaku ali po stezah, po katerih se človeku mudi, postavajo ljudje iz okolice in se ne vmaknejo tako, da se morajo domači izogibati in kedar je grdo vreme, prav sitno se opletati krog njih. Mestni čuvaji ali stražniki naj bi nekoliko tudi paziti na to, in takim sosedom odkazovali prostore, kjer jim je razgovarjati se dopuščeno, dokler jih volja.

Razne reči.

— V Šempetru na Notranjskem je v petek slovesno pokopan bil čast. g. Val. Šarabon. Ogovor imel je preč. gosp. dekan Postojnski, pogreb sam pa je vodil preč. g. dr. L. Klofutar.

— Zopet umor! Na veliki cesti med Vojnikom in Frankolovem so našli na vnebohod Kristusov zjutraj umorjeno žensko; glava jej je bila prebita. Od kod je prišla, kdo je zločinstva kriv; je še vse neznano.

— Pri kapucinskem generalnem kaptolu v Rimu so bili iz štajarsko-kranjske provincije

navzoči č. gg.: P. Ferdinand, provincijal; P. Miroslav Inglić, definitor v Celji, in P. Rafael Oblak, definitor v Gorici.

— Razpisana je služba meščanskega učitelja na novo ustanovljeni trirazredni meščanski šoli v Dolenji Tuzli (Bosna). Meščanski učitelj moral bo predavati prvo leto iz vsih predmetov prvega razreda. Plača je 800 gld. na leto 200 gld. za stanovanje in 200 gld. za doklado. Prednost imajo iz matematično-tehnične skupine izprašani meščanski učitelji. Prošnje naj se vlagajo po službenem potu na c. kr. deželno vladu bosansko-hercegovaško do 31. maja t. l.

— Zeleno solnce. Prikazen zelenega solnce je nekaj najnovejšega. Od l. 1831, ko se je videlo solnce v Evropi in Ameriki modro, ni bilo videti nič podobnega. Še le pred nedolгим časom so prišla poročila o podobnem pojavu, katerega so opazovali na nekaterih krajih tropičnega pasu po znanem velikem vzbuku na Javi, s katerim je ta pojav gotovo v zvezi. Tako je bilo na Ceylonu solnce zeleno v dobi od 9. do 12. septembra. Pri vzhodu je bilo popolnoma zeleno, na to se je spremenila barva v krasno modro, kakor je plamen gorečega žveplja. V cenitu se je pa menjavala barva med višnjevo-modro, zeleno in popolnoma modro. Solnčni obroč je imel pri tem popolnoma določen obris brez žarkov in je dajal opoldne tako svetlobo, kakor luna po noči. Pri zahodu je bilo solnce tako, kakor pri vzhodu. V Ongoli v Indiji so vse to dva tedna opazovali. V Sundaju pa od 9. do 15. septembra. Ondotni opazovalec pripoveduje, da je bilo 9. sept. solnce ravno pred zahodom belo kot čisto srebro in ni bilo videti nobenega žarka. Pa kmalu je postalo popolnoma zeleno. Znamenito je posebno to, da so bile tudi zvezde z luno vred zelene. Naj pozneje so zeleno solnce opazovali v Argentanu, namreč še le v januarju.

Telegrami.

Dunaj, 23. maja. Pri volitvah v delegacije za Česko dobili so česki kandidati 46, nemški pa le 38 glasov; za Moravsko Čehi niso glasovali; za Kranjsko je bil voljen grof Hohenwart.

Dunaj, 24. maja. V poslaniški zbornici predlagal je Wiesenburg, da naj bi vlada vsako leto štiri tedne potem, ko se je državni zbor seshel, naznanila sklenjene določbe o rešenih peticijah. Na dnevnem redu stoječi načrti postav so se sprejeli nespremenjeni, med temi odkup Albrechtove železnice, obrtna postava v tretjem branji, in resolucija odbora za donavsko-labski prekop.

Dunaj, 24. maja. Po rešitvi peticij, kakor so jih predlagali odbori, vošil je predsednik poslancem povodom skončanega zborovanja prijetne počitnice v sredi svojih rodovin.

Stavbena dražba

bode v mestnem uradu

26. maja 1884

ob 8. uri dopoldne

za oddajo zidarskih, mizarskih, tesarskih, ključarskih, steklarskih in pleskarskih del v dodelanje poslopja „Narodni dom“ v Rudolfovem.

I. Zidarska dela: stene 36 m. 30 cm. dolžine, 7-60 m. višočine, 74 stopnjic s 4 stebri, obokan mostovž 17-65 m. dolžine 2 m. širščine, omet za celo poslopje izvzemši pritlične prostore (dolgot poslopja 26-65 m., širokost 18 m., visokost 11-90 m.) za 2800 gl. — kr.

II. Mizarska dela: tla 466 m² površine, 17 dvokrilnih vrat, 11 enokrilnih vrat, 13 oken, popravljanje in natikanje 42 oken, 74 stopnjice za 1604 gl. 90 kr.

III. Tesarska dela: strop 166 m² na trame, strop 300 m² na deske, podboji in odvodi za 1227 „ — „

IV. Ključarska dela: za 55 oken in 28 vrat za 477 „ 30 „

V. Steklarska dela za 55 velikih oken, 4 mala okna in 5 vrat za 244 „ 10 „

VI. Barvanje oken in vrat za 349 „ 90 „

VII. Barvanje 8 sob za 96 „ — „

Rudolfovo, 22. maja 1884.

Stavbeni odbor.

Tuji.

23. maja.

Pri Maliči: M. pl. Weissenthurn, pisateljica, z Dunaja. — Hanak, Pollak, Liebhart in Mittler, kupč. potovaleci, z Dunaja. — Grünhut in Ziller, pevec s celo družbo, iz Budapešte.

Izdajatelj in odgovorni vrednik Jožef Jerič.

Anton Gritsch, kupč. potovalec, iz Innsbruka. — Dr. Al. Schelle, s soprogo, iz Trsta.

Pri Stonu: Morie Karpales, kupč. potovalec, iz Prage. Henrik Schollmayer, iz Schneeberga. — A. Mukovič, kupec, iz Reke. — F. Dolar, grajščak, s soprogo, iz Vogla. — Henrik Haki, gostilničar, iz Laškega Trga.

Pri Južnem kolodvoru: Edvard Köber, kupč. potovalec, iz Budapešte. — Viljem Ruzl, kupč. potovalec, iz Brna. — Ludovik Knistler, kupč. potovalec, s soprogo, iz Maribora. — Janez Prašen, vrtnar, iz Celja.

Pri Avstrijskem cesarji: Josip Giller, kupč. potovalec, z Dunaja.

LEOPOLD TRATNIK,

poprej

Matej Schreiner,
izdelovalec cerkvenega orodja
in posode,
v Ljubljani,
Sv. Petra cesta šte. 24.

Prečastiti duhovščini in p. n. gospodom cerkvenim predstojnikom priporočam svojo že staro, daleč okolo dobro poznano

delavnico cerkvenega orodja.

Zdaj izdeluje se vse prav lepo in močno, po novih obrisih in modelih; vse orodje bode izdelano v zlogih primerno cerkvam, n. pr. gotičnem, roman-skem itd.; tudi imam v zalogi več reči izdelanih, kot monštrance, kelihe, lampe, križe za bandera in altarje, svečnike mnogovrstne velikosti, dobro posrebrene, tudi izdelujem rumene, kakoršne kdo želi; staro cerkveno orodje bode na novo pozlateno in posrebreno; strelovodi, ker morajo večkrat pozlateni biti, bodo v ognju pozlateni.

Naročena dela izvršujejo se v vsakršnem zlogu natančno po nakazanem obrisu točno in kar mogoče po nizki ceni.

Za dobro pozlatenje in srebrjenje je garantirano. (5)

JEZIČNIK.

Spisal J. Marn.

Dobiva se le še v teh-le letnikih: III., IV., V. à 40 kr., VI., VIII. à 20 kr., XIV., XV., XVI., XVII., XVIII., XIX., XX., XXI. à 60 kr.

Katoliški Bukvarni.

Podpisani priporočam svojo zalogo

bruseljskih klobukov

in drugih stvari p. n. občinstvu, kakor

vsakovrstne klobuke za gospode

posebno pa: **suknene klobuke** (Lodenhüte) v raznih barvah, kakor svetlo- ali temnorjavne, svetlo- ali temnosive, svetlo- ali temnozelenne itd., po 2 gld. 20 kr.; trde klobuke, najnovejši izdelek, rujave ali črne, dobro blago, po 1 gl. 80 kr., najboljše po 2 gl. 20 kr.; **svilnate cilindre**, najfinejša roba in najlepši izdelek, po 4 gld. 50 kr.; **klobuke za dečke** po 1 gld. do 1 gld. 50 kr.; dalje

srajce za gospode, spodnje hlače, vratnike kravate (13) itd. itd. itd.

Z odličnim spoštovanjem

IVAN SOKLIČ
v Ljubljani, Gledališke ulice št. 4.

Naročila s poštnim povzetjem se točno izvršujejo.

Zahvaljevaje se prečastiti duhovščini in p. n. občinstvu za do zdaj mu skazano zaupanje z mnogimi naročili, priporočam še nadalje

F. Caserman in dr.,
krojač,

v Ljubljani, gledališke ulice št. 4,

svojo bogato zalogo najboljšega in vsakovrstnega sukna, ter izdeluje vse krojaške dela za gospode točno in po jako nizki ceni. (3)

Travnik,

ležeč pri Brezovici, ki meri čez 3 orale se prodaja ali pa v najem daje. Več se izve na Sv. Petra cesti št. 37 v Ljubljani. (1)

J. pl. Trnkóczy,

lekar „pri zlatem samorogu“,

priporočam in razpošiljam s poštnim povzetjem

Marijaceljske kapljice

za želodec,

**MARIA-ZELLER
TROPFEN**
NUR ECHT BEI
APOTHEKER TRNKOCZY
LAIBACH 1 STÜCK 20.

kterim se ima na tisoče ljudi zahvaliti za zdravje, imajo izvrsten uspeh pri vseh boleznih v želodcu in so neprekosljivo sredstvo zoper: mankanje slasti pri jedi, slab želodec, urák, vetrove, koliko, zlatenico, bljuvanje, glavoból, krč v želodcu, bitje srca, zabasanje, gliste, bolezni na vraničih, na jetrih in zoper zlato žilo. 1 steklenica velja 20 kr., 1 tucat 2 gl., 5 tucatov samo 8 glod.

Svarilo! Opozorjamo, da se tiste istinite Marijaceljske kapljice dobivajo samo v lekarni pri „Samorogu“ zraven rotovža na Mestnem trgu v Ljubljani pri J. pl. Trnkóczy-ju. Razpošiljava se le jeden tucat.

Cvet zoper trganje

po dr. Maliču,

je odločno najboljšo zdravilo zoper protin ter reumatizem, trganje po udih, bolečine v križi ter živcih, oteklino, otrpnele ude in kite itd., malo časa čee se rabi, pa mine popolnem trganje, kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo „cvetu zoper trganje po dr. Maliču“ z zraven stoječim znamenjem; 1 stekl. 50 kr.

Schutzmarke.

Zahvala.

Gospodu J. pl. Trnkóczy-ju, lekarju v Ljubljani.

Moja mati so na protinski bolezni na nogi silno trpeli in razna domača zdravila brezuspešno rabili. Ko je pa bolezen čedalje hujša prihajala in vže več dni niso mogli stopiti na nogo, spomnim se na Vaš dr. Maličev protinski cvet za 50 kr. ter si ga nemudoma naročim. In res, imel je čudovit uspeh, da so se po kratki rabi tega zdravila oprostili mučnih bolečin. S popolnim prepričanjem priznavam toraj dr. Maličev protinski cvet kot izvrstno zdravilo in ga vsakemu bolniku v jednaki bolezni priporočam. Vaši blagorodnosti pa izrekam najprisrčnejšo zahvalo, zvssem spoštovanjem udani

Franc Jug,
posestnik v Šmarji p. Celji.

(10)

Planinski želiščni sirup kranjski,

izboren zoper kašelj, hripavost, vrtogob, prsne in pljučne bolezni; 1 stekl. 56 kr. Koristnejši nego vsi v trgovini se nahajajoči soki in siropi.

Pomuhljevo (Dorsch)

jetrno **DORSCH** olje,

najboljše vrste, izborno zoper brumore, pljučnico, kožne izpuške in bezgavne oteklino. 1 stekl. 60 kr.

Salicilna ustna voda,

aromatična, vpliva oživljuje, zapreči pokončanje zob in odpravi slab duh iz ust. 1 steklenica 50 kr.

Kričistilne kroglice,

c. k. priv.,

ne sme bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se že tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasani človeškega telesa, glavobolu, otrpjenih udih, skazenem želodcu, jetrnih in obistnih boleznih, v škatiyah à 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatihami 1 gl. 5 kr. Razpošiljava se le jeden zavoj.

Izvrstna homeopatična zdravila se pri nas zmirom frišne dobivajo.

Naročila iz dežele izvrše se tako

v lekarni pri „samorogu“

Jul. pl. Trnkóczy-ja

na mestnem trgu v Ljubljani.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.